

УДК: 070:572.028

DOI: <https://doi.org/10.18524/2308-3255.2022.28.268494>

АНТРОПОЛОГІЧНА ЖУРНАЛІСТИКА: ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ

Тетяна Тхоржевська,

канд. іст. наук, доцент кафедри нових медіа та медіадизайну
факультету журналістики, реклами та видавничої справи
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
e-mail: tvtchor@gmail.com

Стаття присвячена останнім дослідженням і публікаціям, які стосуються внеску культурної антропології до сфери медіанауки, й має на меті постановку проблеми щодо застосування методів культурної антропології в журналістиці. Виходячи з цієї мети, у статті розглядаються наявні в науковій літературі, присвяченій соціальним комунікаціям, підходи до цієї проблематики. Також у праці розглянуті окремі приклади використання антропологічної методики в журналістиці. Останнє надає можливість у перспективі аналізувати окремі матеріали українського медіапростору з точки зору застосування антропологічної методики.

Ключові слова: антропологічна журналістика, етнографічна журналістика, методи культурної антропології, спостереження, інтерв'ю.

Актуальність дослідження. Постановка проблеми та її зв'язок із науковими й практичними завданнями.

Звичайне у наукових дослідженнях розуміння методів культурної антропології залишається майже незмінним з часів Франца Боаса та Бронислава Малиновського, фундаторів культурної/соціальної антропології. Основою польового методу є спостереження та інтерв'ювання. Звісно, з часом методи вдосконалювалися й зазнавали певних доповнень: впровадження аудіо та відеофіксації в польових дослідженнях спричинили революційні зміни в застосуванні методу. Як спостереження, так і інтерв'ю мають багато різновидів, про що добре відомо тим, хто «в полі». Здавалося б, близькість підходів, які використовують культурна (соціальна) антропологія та журналістика, цілком очевидна. Проте саме така постановка питання не є розповсюдженою у вітчизняному науковому дискурсі, а отже, актуальна.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Пропонована стаття, власне, майже повністю присвячена останнім дослідженням і публікаціям, що стосуються внеску культурної антропології до сфери медіанауки. Виходячи з цього, аналіз здійснюється у межах викладу основного матеріалу.

Мета і завдання дослідження. Ця розвідка має на меті постановку проблеми щодо застосування методів культурної антропології в журналістиці. Конкретизуючи мету, варто окреслити основні завдання. *По-перше*, видається необхідним окреслити наявні в науковій літературі, присвяченій соціальним комунікаціям, підходи до цієї проблематики. *По-друге*, розглянути окремі приклади використання антропологічної методики в журналістиці. Саме це надасть можливість у подальшому аналізувати окремі матеріали українського медіапростору з точки зору застосування антропологічної методики.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Вже в 1987 році антропологічний підхід та журналістська практика разом згадуються в роботі Елізабет Берд, яка працювала на той момент асистенткою в Школі журналістики та масової комунікації в Університеті Айови. Авторка спирається на власний досвід отриманої освіти та подальшої праці в галузі культурної антропології й роботи журналісткою. Берд починає з усталеного уявлення щодо того, що соціальні науки та журналістика є цілком різними галузями, оскільки ґрунтовані на різних знаннях. В основі цих уявлень, як зазначає авторка, «ми часто знаходимо розрізнення Роберта Парка між абстрактним знанням, за допомогою якого соціолог вписує факти в теоретичні рамки, спрямовані на передбачуваність, та інтуїтивним знайомством, за допомогою якого журналіст накопичує факти, котрі потім, якимось чином, говорять самі за себе» [2, 5]. Авторка також згадує нову (на той момент – *Т. Т.*) течію в соціальних дослідженнях, ґрунтовану на інтерпретаційному підході, якій наближає соціальні науки до журналістики. Проте, зазначає Берд, «хоча деякі соціологи, можливо, заново відкривають інтерпретаційний підхід, він завжди був основою культурної антропології, і саме з антропології журналісти можуть навчитися дослідницьким методам, котрі збагачують їх завдання та допомагають подолати розрив між журналісткою та соціальними науками» [2, 6]. Вона також зазначає, що окремі журналісти вже намагалися використовувати антропологічний підхід, ґрунтований на спостереженні, називаючи це культурною журналісткою. Авторка наголошує, що антропологічна перспектива змінює стосунки дослідника з тим, кого вивчає. Загалом ця розвідка Елізабет Берд присвячена тому, як знайомство з етнографічним підходом, або навіть просто знання про його існування, може допомогти універсальним журналістам стати «ефективнішими та проникливішими» [2, 7].

Подальша робота в цьому напрямку привела до більш широкого вживання антропологічної перспективи, якщо не щодо журналістської практики (це питання потребує окремих досліджень – *Т. Т.*), то принаймні щодо наукового осмислення подібної можливості. У 2010 році виходить друком збірка наукових розвідок під загальною редакцією Елізабет Берд «Антропология новин і журналістики: глобальні перспективи» («The anthropology of news & journalism: global perspectives») [3]. Одряду помітною стає певна зміна акцентів та підходів. Якщо перша розвідка присвячена

тому, як антропологічний підхід може допомогти власне журналістові в його роботі, то збірка есеїв 2010 року переважно робить акцент на дослідженні медіа за допомогою методів культурної антропології. Автори зазначають, що «Антропологія новин і журналістики» – це перша книга, яка досліджує роль новин і журналістики в сучасній культурі з антропологічної точки зору – як спосіб формування культурного сенсу в її створенні, змісті та поширенні. Глобальна порівняльна перспектива антропології та антропологічні (етнографічні) методи дають потужну інформацію для аналізу тематичних досліджень з усього світу. Есе провідних науковців досліджують спільноти професійних і непрофесійних журналістів. Вони описують процеси створення новин від локального до глобального цифрового середовища, а також те, як новини поширюються та сприймаються в різних культурних умовах» [3, 12]. Окремі розвідки видання присвячені, наприклад, новинам та міфу у Венесуелі, репрезентації війни в соціалістичному В'єтнамі. Ставляться питання етики антропології під час журналістської польової роботи. Осібно, з допомогою антропологічного підходу, автори вивчають вплив новин на місцеве населення Австралії, Індії. Вивчають методом етнографії спосіб виробництва та прийому новин на державному радіо Замбії. Окремий розділ присвячено новинам в епоху нових медіа [3, 8–22].

Збірка антропологічних статей, присвячених медіа, набула певного розголосу в наукових колах. Джон Постіл (John Postill) підкреслює важливість того, що книга розширює сферу новин від традиційної зосередженості на англо-американських відділах новин, демонструючи, що новини мають різні форми по всій земній кулі, наприклад, можуть виглядати як особисті оголошення про похорон у Замбії. Крім того, Постіл зазначає, що статті «переплітають теоретичне та емпіричне через етнографічні кейси, котрі відображають як повсякденність, так і випадковість новин у практиці» [6]. Важливим, на думку Постіла, є також можливість дізнатися про різні траєкторії розвитку журналістської практики в різних регіонах земної кулі; підкреслюється також суб'єктність журналістів, які «переконливо зображені як історичні агенти». Критиці Джон Постіл піддає недостатню, на його думку, увагу авторів «*The anthropology of news & journalism: global perspectives*» до нових медіа [6].

Sigrid Anderson Cordell, аналізуючи збірку праць за редакцією Берд, підкреслює унікальний внесок, який антропологія може зробити в багатодисциплінарну сферу медіанауки, наголошуючи при цьому, що есеї здебільшого зосереджені не стільки на сприйнятті новин, як на процесі їх створення як засобу вироблення правди про культуру [7].

Питання про впровадження «етнографічної журналістики» ставиться в роботі Anne Kirstine Hermann, яка зазначає сучасну зміну журналістських практик: «фіксуючи такі зміни, ми повинні включити цілісну структуру, яка враховує позицію, зобов'язання, роль, написання та мову журналістів, а також обсяг, тимчасовість, оповідну та відтворювальну роботу текстів». Авторка стверджує, що мультикультуралізм створює серйозні виклики для преси, а тенденції розвитку медіа вимага-

ють більшого знання контексту. Це й призводить до виникнення антропологічної (етнографічної) журналістики в межах американської художньої журналістики. Авторка розуміє цей жанр як «використання стратегій занурення, запозиченого з соціальних наук». Проте використання таких методів трансформує традиційну журналістику й змінює її [4].

Про змінність традиційної журналістики у зв'язку із залученням антропологічних методів детально пишуть Джанет Крамер (Janet Cramer) та Майкл МакДевітт (Michael McDevitt). На цій роботі варто зупинитися детальніше. Так само, як і автори цитованих вище розвідок, Крамер та МакДевітт зазначають, що методи спостереження властиві журналістській практиці. Антрополог намагається описати всі актуальні аспекти матеріального існування культури, соціальної системи, колективних уявлень та досвіду. Отже, чим більше він занурюється в певну групу, тим більші шанси для читача або глядача зрозуміти цю групу та її почуття, думки, цінності, проблеми. Посилаючись на класичні для культурної антропології праці Броніслава Малиновського та Кліфорда Гірца, автори зазначають, що дослідник занурюється в діяльність групи, щоб представити позицію інсайдера. Такий підхід окреслює перспективу, яка випливає з середини групи, а не нав'язується з точки зору спостерігача. Автори детально розповідають про можливі «ролі», які дослідник може використовувати для вивчення певної локальної групи – відкрите та приховане спостереження, спостереження-участь тощо. Важливим також є інтерв'ювання учасників групи, що відбувається в межах дослідження, польові нотатки та інші способи фіксації. Звертається увага на тривалість проведення такого дослідження. У класичній антропології вони могли тривати роками. Проте Крамер та МакДевітт зазначають, що це може бути й кілька днів занурення або багаторазове відвідування досліджуваної групи. Нарешті, вивчаючи спільне й відмінне в антропології та журналістиці, автори приділяють увагу представленим отриманим у такий спосіб матеріалам. Передусім, з використанням антропологічного методу повинен бути переглянутий класичний для журналістики принцип відстороненості. Глибоке занурення досить часто заважає об'єктивності. Але натомість можна отримати внутрішній аналіз досліджуваної групи, а не стереотипне новинне зображення. Це важливо, оскільки якщо аудиторія отримує «внутрішню правду життя» конкретної групи, то вона, ймовірно, буде набагато краще розуміти та поважати представлену групу. Автори підсумовують, що перевагою антропологічного методу є точне зображення різних груп суспільства, яке навряд чи може бути реалізованим за умови дотримання традиційних журналістських методів [5, 132–133].

Автори акцентують увагу на етичних питаннях. Вказуючи, зокрема, й на певні недоліки методу, які важливо враховувати при його використанні. Так, занурення в життя групи може призвести до певної *ідеалізації*, що шкодить принципу об'єктивності. Проте цьому можна завадити, вважає Девітт, узгодивши результати, отримані дослідником із учасниками спільноти, що вивчалася [5, 135].

Сумісна мета антропологічного (етнографічного) методу та ремесла журналістики, зазначають далі Крамер та МакДевітт, однакова – відсутність упередження. Антропологічний метод у журналістиці вимагає відмови від посилання на офіційні джерела та дотримання балансу шляхом протиставлення суперечливих поглядів ідеологічних еліт [5, 135].

Також автори розмірковують щодо методів спостереження: чи варто інформувати досліджувану групу й робити спостереження неприхованим? З одного боку, це заборонено законодавством багатьох країн. Але з іншого – дотримання правил щодо отримання згоди може стати на заваді багатьом корисним проектам, зокрема у сфері боротьби з корупцією. Крім того, обізнаність щодо мети спостереження може призвести до штучної, неприродної поведінки. Автори зазначають, що згоди на цю тему наразі не досягнуто. Продовженням цієї проблеми є конфіденційність джерел. У випадку класичного антропологічного дослідження його результатом зазвичай є академічна публікація, читачами якої є обмежене коло професіоналів. Журналістика передбачає більшу та різноманітнішу аудиторію порівняно з аудиторією академічних досліджень. Тому репортер повинен обговорити з членами групи, можливо, домовитися про ту частину інформації, яка буде оприлюднена, про анонімність окремих осіб. Проте, незважаючи на такі обмеження, певні дії чи заяви можуть стати публічними, а отже, зберігається можливість завдання шкоди репутації групи. Підсумовуючи теоретичну частину, автори вказують на основні відмінності між звичайним журналістським підходом та антропологічною журналістикою. По-перше, це стосується концепції: у традиційних концепціях журналісти зосереджуються на надзвичайних подіях, діях та рішеннях політиків, керівників, відомих осіб. Антропологічний репортаж, навпаки, прагне до висвітлення звичайного повсякдення. По-друге, це стосується методу: у звичайній журналістиці репортери зазвичай мають на увазі основну тему майбутнього репортажу до проведення більшості інтерв'ю. Це дедуктивний підхід: інтерв'ю підтверджують історію, спочатку уявлену репортером. Журналіст, який працює з антропологічними методами, використовує індуктивний підхід – лише після процесу дослідження він розмірковує над значенням побаченого. По-третє, відмінність полягає в кінцевому продукті: наратором у традиційній журналістиці є власне журналіст; при застосуванні методів антропологічної журналістики оповідачами є самі досліджувані [5, 137–138].

Наведемо приклади використання антропологічних методів у практичній журналістиці.

Українська журналістка й дослідниця Олеся Яремчук вивчала антропологічні методи в циклі літературних репортажів Йозефа Рота, кореспондента німецької газети «Франкфуртер Цайтунг» 1925 р. Цикл називався «У полудневій Франції» [1].

Передусім, як зазначає авторка, репортер, потрапивши до Марселя, використовує метод включеного спостереження, робить щоденникові записи і на цій підставі створює картину міста в літературних репортажах: «<...> маленькі коки з Індокитаю легенькими кроками швидко та безшумно прошмигують крізь вечір, ніби звірі вночі;

грецькі священики з довгими кудлатими бородами; місцеві монахи, що несуть свій живіт поперед себе як якусь чужу річ; одягнені в чорне монахині в яскравому натовпі йдуть, наче це невелику похоронну процесію розпорошили; білі кондитери, дружні привиди пообіддя, продають горішки в цукрі; безхатченки з торбиною на хліб і палицею пілігрима, які є ознакою не злиднів, а гідності; мудрі алжирські євреї – високі, худі, горді, як вежі, що похитуються; мандрівні чистильники взуття, хлопці та дорослі чоловіки, – представники розквітлого ремесла й навіть мистецтва» [1, 138].

Репортаж «Вуличка любові» Рот буде на спостереженні за марсельською вулицею «червоних ліхтарів». Як зауважує О. Яремчук, репортер обирає варіант невидимого споглядання, в якому присутні емоційність і емпатія, характерні для роботи антрополога: «На цій вуличці росте багато дітей, найсумніших дітей найсумніших матерів. Над їхньою коліскою грає музичний автомат. Від тої хвилини, коли їхній погляд побачив світло – побачив темряву, вони знають склад найдоступнішої любові... Всі загадки світу відкриваються їм у банальних розв'язках. Життя щедро обдаровує їх досвідом. Їхніми першими друзями дитинства є хворі кішки, що приносять удачу, за іграшки служать у стічній канаві мушлі або камінці. Вони не страждають через суворі правила рідного дому. Замість добрих манер людського суспільства вони знайомляться зі справжніми. З ними вже не може трапитися щось гірше, ніж їхнє народження» [1, 139].

Окрім спостереження, Йозеф Рот застосовує *метод глибинних інтерв'ю*. Наприклад, репортер спілкується зі старим боцманом і записує його історію. Репортер проводить з героєм цілий день, використовує активне слухання й встановлення, як зазначає О. Яремчук, «теплого контакту». У репортажі він описує свого співрозмовника: «Боцман – старий. Його руки зів'яло звисають із кривих похилених плечей як плавники. Його очі – маленькі та вкриті білою пеленою похилого віку. Вони вже достатньо побачили» [1, 140] і надає йому слово. Боцман розповідає історію свого життя: «Я з Корсики, пане. Корсика – сад Франції. Я – земляк Наполеона. Ось його зображення. Ця шапка в мене з війни. З 1870 я був у військово-морських силах. Я знаю всі ці кораблі. На багатьох я плавав. Я був у багатьох країнах. У Росії також. В Англії, Німеччині, Іспанії, Сирії, Константинополі. А в Парижі – жодного разу не побував. До Парижу кораблем не доберешся. А потягом я їздив лише раз. Другим класом. Добре їхалося». Авторка О. Яремчук робить висновок щодо відповідності методики, застосованої Й. Ротом, класичній методиці культурної антропології [1, 140].

Інший приклад подають Джанет Кремер та Майкл МакДевітт. Йдеться про дослідження безхатченків, здійснене студентами, що вивчали журналістику в Стенфордському університеті. Наприкінці 1990-х років міська рада Пало-Альто заборонила безхатченкам сидіти або лежати на центральній вулиці. Це було пов'язано зі скаргами від торговців, що безхатченки відлякують покупців. Реакцією на це була сидяча акція протесту, учасниками якої були біля 200 осіб, які висловлювали в такий спосіб незгоду з рішенням влади. Ці події висвітлювались у місцевих медіа. Студенти започаткували проект *Sidewalk Standoff*, що передбачав трьохетапне дослідження й тривав 10 тижнів.

На *першому етапі* студенти провели контент-аналіз усіх попередніх матеріалів, розміщених у місцевій пресі й присвячених проблемі безхатьків. Результатом цього етапу стало усвідомлення того, що місцева преса підтримує певні стереотипи, незважаючи на відсутність відвертої упередженості. Як зазначають автори, це усвідомлення є важливим результатом освітньої підготовки майбутніх журналістів, оскільки може протидіяти узвичаєній практиці відстороненості. Отже, проведений студентами Стенфордського університету контент-аналіз продемонстрував, що хоча місцеві журналісти й не висловлювали відвертого негативу до жебраків, однак визначення цієї групи були практично однотайними: автори визначали жебрацтво як колективну проблему, як загрозу місцевій громаді. Більше того, преса надавала інформацію, яка виглядала збалансовано, адже були представлені погляди як торговців, так і громадських активістів. Але погляд на ситуацію самих жебраків був відсутній. Виходячи з цього, студенти вирішили зрозуміти сенс, яким безхатьки-жебраки наділяють своє життя й поділитися ним з читачами.

Другий етап був пов'язаний безпосередньо з дослідженням групи безхатьків за допомогою антропологічного методу. Студенти визначилися з тим, що будуть проводити дослідження групою. Вони проводили спостереження й глибинні інтерв'ю, вивчаючи життєві історії й намагаючись зрозуміти приховані сенси. В результаті вони отримали нове розуміння життя досліджуваної групи. Один зі студентів, наприклад, повідомив, що багато з безхатьків ніколи не жебракують і навіть вважають таку діяльність принизливою. Інші дізналися, що в безхатченків існує певна ієрархія, частина з них вважають себе старожилами й висловлюють невдоволення новачками, які жебракують надто агресивно. Паралельно зі спостереженням та інтерв'юванням були розповсюджені анкети, які згодом підтвердили отримані результати: багато з безхатьків були досить давніми мешканцями міста. Нову інформацію щодо безхатченків, отриману за допомогою антропологічної методики, студенти публікували в місцевій пресі.

Нарешті, *третьій етап* було присвячено вивченню реакції міської громади на проведене студентами дослідження. Було проведено серію круглих столів у редакції місцевої газети, на які були запрошені державні службовці, активісти, комерсанти, а також безхатченки. Останніх просили підтвердити чи спростувати ту візію їхнього існування, яка була висвітлена студентами в газеті після проведення дослідження. Крім того, студенти провели 110 телефонних інтерв'ю з мешканцями міста, з яких дізналися, що 59 % опитуваних розмовляли з безхатченками й лише біля 40 % перейшли би на інший бік вулиці аби уникнути зустрічі. Головним наслідком усіх трьох етапів проекту, на думку авторів, було те, що студенти, завдяки антропологічним методам занурення отримали навички емпатії, а також поставили під сумнів «уявлення про те, що професійна автономія еквівалентна соціальній відстороненості» [5, 140–142].

Висновки і перспективи дослідження.

Отже, методи культурної антропології можуть стати в нагоді для створення журналістських матеріалів із соціально значущих тем. Важливо підкреслити, що в англомовному дискурсі науки про медіа присутня саме така постановка проблеми. Автори підкреслюють як переваги (можливість подати погляд зсередини групи, збільшення емпатії в аудиторії), так і недоліки (ймовірність виникнення ідеалізації досліджуваної групи, що може призвести до порушення об'єктивності та збалансованості) методу, а також розмірковують щодо етичності його застосування. Перспективним видається аналіз журналістських або аматорських матеріалів в українському медіапросторі, які намагаються побачити світ очима іншого, а отже, можуть бути віднесені, хоча й досить умовно, до антропологічної журналістики.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Яремчук О. Польове дослідження як антропологічний інструмент у літературному репортажі (на прикладах журналістських текстів Йозефа Рота). *Наукові записки Інституту журналістики*. Т. 2 (75) 2019. С. 135–145. URL: http://www.scientific-notes.com/wp-content/uploads/2020/01/75_10.pdf (дата звернення: 19.11.22).
2. Bird E. Anthropological methods relevant for journalists. *Journalism Educator*. 1987. V. 41 (4). P. 5–10. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/107769588604100402> (дата звернення: 19.11.22).
3. Bird E. The anthropology of news & journalism: global perspectives. Indiana University Press. Bloomington. 2010. 328 p. URL: <https://iupress.org/9780253221261/the-anthropology-of-news-and-journalism/> (дата звернення: 19.11.22).
4. Hermann A. K. Ethnographic journalism. *Journalism*. 2014. Volume 17. Issue 2. URL: <https://doi.org/10.1177/1464884914555964> (дата звернення: 19.11.22).
5. Cramer J., McDevitt M. Ethnographic journalism. In *Qualitative Research in journalism Taking' it to the Streets*. Edit by Sharon Iorio. 2004. P.127–144. URL: https://www.researchgate.net/publication/265357598_Ethnographic_Journalism (дата звернення: 19.11.22).
6. Cordell S. A. The Anthropology of News and Journalism: Global Perspectives ed. by S. Elizabeth Bird (review). *American Periodicals A Journal of History Criticism and Bibliography*. January 2013. Vol. 23(1). p. 83–84. URL: <https://muse.jhu.edu/article/503870/pdf> (дата звернення: 19.11.22).
7. Postill J. The anthropology of news and journalism: global perspectives. Edited by S.Elizabeth Bird. *Journal of the Royal Anthropological Institute*. December 2011. Volume 17, Issue 4. p. 898–899. URL: https://www.academia.edu/12843199/The_anthropology_of_news_and_journalism_global_perspectives_Edited_by_S_Elizabeth_Bird (дата звернення: 19.11.22).

UDC: 070:572.028

DOI: <https://doi.org/10.18524/2308-3255.2022.28.268494>

To the problem of anthropological journalism

Tetiana Tkhorzhevskya,

PhD (history), Associate Professor of the Department
of New Media and Media Design

Faculty of Journalism, Advertising and Publishing

Odessa I. I. Mechnikov National University

e-mail: tvtchor@gmail.com

The article is about the using of cultural anthropology methods at journalism. The conventional scholarly understanding of the methods at cultural anthropology has remained largely unchanged since the days of Franz Boas and Bronislaw Malinowski. They are the founders of cultural/social anthropology. The basis of the field method is observation and interviewing. The methods were improved. The introduction of audio and video recording in field research caused revolutionary changes in the application of the method. Both observations and interviews have many varieties, as those who are “in the field” know well. It would seem that the proximity of the approaches used by cultural (social) anthropology and journalism is obvious. However, this kind of formulation of the question is not widespread in the domestic scientific discourse, and, therefore, it is relevant.

The article is about the latest research and publications related to the contribution of cultural anthropology to the field of media science and aims to posing a problem regarding the application of cultural anthropology methods in journalism. The article examines the approaches to this issue available in the scientific literature devoted to social communications. The article also examines individual examples of the use of anthropological methods in journalism. The latter provides an opportunity to prospectively analyze individual materials of the Ukrainian media space from the point of view of the application of anthropological methods.

In particular, the article discusses the contributions of Elizabeth Bird, beginning with an exploration of anthropological methodology in journalism. In this early work, the author emphasizes that an anthropological perspective changes the relationship between the researcher and the studied and wonders how this might change journalism. If the first exploration is devoted to how the anthropological approach can help the journalist in his work, then the collection of essays edited by E. Baird “The anthropology of news & journalism: global perspectives” in 2010 mainly emphasizes the study of the media using the methods of cultural anthropology. Anne Kirstine Hermann raises the question of the importance of anthropological methods in journalism in connection with multiculturalism. The author claims that multiculturalism creates serious challenges for the press, and media development trends require greater knowledge of the context. This leads to the emergence of anthropological (ethnographic) journalism within the limits of American artistic journalism. Janet Cramer and Michael McDevitt write in detail about the variability of traditional journalism in connection with the involvement of anthropological methods. Finally, the article presents examples of how journalists used the methods of cultural anthropology.

One of the examples is about the works of O. Yaremchuk: it is about a cycle of literary reports by Joseph Roth, a correspondent of the German newspaper “Frankfurter Zeitung” in 1925 “In Noon

France". A second example concerns the Sidewalk Standoff project conducted by students studying journalism at Stanford University.

Keywords: anthropological journalism, ethnographic journalism, methods of cultural anthropology, observation, interview.

REFERENCES:

1. Yaremchuk, O. (2019). Poliove doslidjennia yak antropologichniy instrument u literaturnomu reportaji (na prykladah jurnalistykyh tekstiv lozefa Rota) [A Field Research as an Anthropological Tool in Literary Reportage (on the Examples of Journalistic Texts by Joseph Roth)]. *Scientific Notes of Institute of Journalism*. Vol. 2 (75). pp. 135–145. URL: http://www.scientific-notes.com/wp-content/uploads/2020/01/75_10.pdf (accessed: 19.11.2022). [In Ukrainian].
2. Bird, E. (1987). Anthropological methods relevant for journalists. *Journalism Educator*. Vol. 41 (4). pp. 5–10. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/107769588604100402> (accessed: 19.11.2022). [In English].
3. Bird, E. (2010). *The anthropology of news & journalism: global perspectives*. Indiana University Press. Bloomington. 2010. 328 p. URL: <https://iupress.org/9780253221261/the-anthropology-of-news-and-journalism/> (accessed: 19.11.2022). [In English].
4. Hermann, A. K. (2014). Ethnographic journalism. *Journalism*. Vol. 17. Issue 2. URL: <https://doi.org/10.1177/1464884914555964> (accessed: 19.11.2022). [In English].
5. Cramer, J., McDevitt, M. (2004). Ethnographic journalism. In *Qualitative Research in journalism Taking' it to the Streets*. Edit by Sharon Iorio. pp. 127–144. URL: https://www.researchgate.net/publication/265357598_Ethnographic_Journalism (accessed: 19.11.2022). [In English].
6. Cordell, S. (2013). *The Anthropology of News and Journalism: Global Perspectives* ed. by S. Elizabeth Bird (review). *American Periodicals A Journal of History Criticism and Bibliography*. January. Vol. 23 (1). pp. 83–84. URL: <https://muse.jhu.edu/article/503870/pdf> (accessed: 19.11.2022). [In English].
7. Postill, J. (2011). The anthropology of news and journalism: global perspectives. Edited by S. Elizabeth Bird. *Journal of the Royal Anthropological Institute*. December. Vol. 17. Issue 4. pp. 898–899. URL: https://www.academia.edu/12843199/The_anthropology_of_news_and_journalism_global_perspectives_Edited_by_S_Elizabeth_Bird (accessed: 19.11.2022). [In English].